

К 7/М 45

120000869005

ФЕСТИВАЛ

И
ДНИ

МАЙ 12 - 29 ИЮН 1986

ПОСВЕТЕН НА XIII КОНГРЕС НА
БЪЛГАРСКАТА КОМУНИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ

$$K \frac{1986}{121}$$

K 75

$$42 \frac{7}{u 45}$$

**XXVI МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ
„МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ“
РУСЕ — 1986**

ПОСВЕТЕН НА XIII КОНГРЕС НА БКП

*Регионална библиотека
"Любен Каравелов"*

120000869005

**ЯШКА ФИЛХАРМОНИЯ
„МОЛДОВА“ — СР РУМЪНИЯ**

Диригент — ДЖОРДЖЕ ВИНТИЛА

448258

28 март — петък Начало — 19,30 ч.

Зала — Дом на културата

ДЖ. ЕНЕСКУ —
КОНЦЕРТНА УВЕРТИОРА

В. СТОЯНОВ —
КОНЦЕРТ ЗА ПИАНО
И ОРКЕСТЪР № 2

Allegro

Adagio

Moderato

Солист — н. а. АНТОН ДИКОВ

БРАМС —
СИМФОНИЯ № 1

Un poco sostenuto — Allegro

Andante sostenuto

Un poco allegretto e grazioso

Adagio — Allegro non troppo
ma con brio

ДЖОРДЖЕ ЕНЕСКУ заема особено място в музиката на предела между деветнадесетото и двадесетото столетие, като основател на румънската композиторска школа — носител на свежи и оригинални идеи, идещи направо от извора на една самобитна и непозната до този момент национална фолклорна традиция. Възпитаник на френската композиторска школа, изпитал и благотворното влияние на импресионистичната звукопис на Дебюси, в своята музика Енеску си остава романтик по природа с онова тъй дълбоко и пламенно преклонение пред пъстрия свят на фолклора. В епохата на силните урбанистични тежнения в музикалното изкуство, Енеску остава верен на романтичния идеал, отбирайки от него онова, което седи най-близо до природата на румънския фолклор. Така например, именно огнената страст на прочутите му румънски рапсодии, извежда музиката на Енеску на голямата европейска сцена.

КОНЦЕРТНАТА УВЕРТЮРА, която ще прозвучи в програмата тази вечер, принадлежи към по-късните опуси на Енеску (1948 г.). На титулната страница на тази партитура, към заглавието, той прибавя „по румънски народни теми“, насочвайки по този начин съзнанието към конкретния интонационен „прототип“ на своята музика. Но това не е трудно да се усети и без авторската „ремарка“, защото музиката на тази увертюра буквално увлича с автентичната свежест на фолклорните мотиви, „разиграни“ с изумително майсторство и импровизационна свобода.

Създаден десет години след Първия клави-рен концерт, **ВТОРИЯТ КОНЦЕРТ ЗА ПИАНО**, ре минор, на **ВЕСЕЛИН СТОЯНОВ** представля-ва своеобразно продължение на музикалните идеи от предишния концертен опус. Ведро, бляскава, празнично приповдигната, музиката на този концерт носи цялата свежест на него-вото композиторско майсторство — едно коло-ритно оркестрово платно, мелодическа реч, втъ-кала в себе си щедрото разточителство на бъл-гарската орнаментика и чувствената широта на безмензурната песен.

Първата част на концерта увлича със силния емоционален заряд на музикалното действие.

Встъпителната първа тема придобива почти героични очертания, а сетне патосът постепенно утихва в интимно-лиричната мелодическа реч на втората и трета тема.

Музикалната идея на Втората част ни от-вежда към поетичната красота на известната народна песен „Заспало е челебийче“ — една от най-красивите лирически страници в твор-чеството на В. Стоянов.

А Финалът настъпва с буйния ритъм на на-родните хороводи. Тук радостта, веселието, ше-гата, дори капризът, са така детайлно нюанси-рани, така релефно очертани, че напомнят пъст-ра и ярка декорация.

Безпощадно самокритичен към всеки излязъл изпод перото му нотен лист, **ИОХАНЕС БРАМС** завършва **ПЪРВАТА** си **СИМФОНИЯ**, до минор, опус 68, през 1876 година — на 43-годишна възраст. Впрочем, музиката на нейната Първа част го занимава повече от едно десетилетие. На премиерата в Карлсруе, а сетне и в Манхайм, симфонията не прави особено впечатление.

Самата Клара Шуман не успява да открие в партитурата „сянката“ на гения, дори с увереност твърди, че „й липсва мелодично вдъхновение, въпреки несъмненото майсторство“. Единствен Ханс фон Бюлов — знаменитият немски диригент, непоколебим „брамсианец“, вижда в неговата Първа симфония композиция с неизмерима стойност и динамичен заряд. Нему принадлежи и твърдението, че Първата симфония на Брамс, това е „Десетата Бетховенова симфония“, а тази идея се подхваща с горещ ентузиазъм и от неговите привърженици, сериозно загрижени за съдбата на симфоничния жанр в музиката на деветнадесетото столетие.

Времето оценява по достойнство прозорливостта на великия немски диригент, особено що се отнася до Бетховеновите идеи в творчеството на Брамс. Защото, несъмнено е, те присъствуват трайно и дълбоко в музиката му. Така например, при Брамс романтичното има особенни, класически очертания — болката никога не стига до болезненост, фаустовското начало е освободено от мефистофелски мотиви, а вместо гротеска и прония, Брамс постига катарзис. И

може би затова конфликтите и в Първата, и в последната му — Четвърта симфония, се възприемат по-скоро като Бетховеновски, като класически величави обобщения. При това, твърде различни по смисъл — в Първата симфония драмата е преодоляна, в последната — безкомпромисно изведена докрай, до висотата на голямата трагедия.

Културен център със стари традиции, град Яш е играл важна роля в областта на музикалното изкуство. Тук активно са работили музиканти като Гавриил Музическу и Едуард Каудела, които поставят основите на местния музикален живот. Симфоничните концерти стават нещо обикновено през първото десетилетие на нашия век и получават особено развитие, благодарение на активната артистична дейност на Джордже Енеску, Антонин Чолац, Мирча Бърсан — като постоянни диригенти на оркестъра. През 1942 година **ЯШКИЯТ ОРКЕСТЪР** става държавен музикален институт. В рамките на Филхармонията се обособяват академичен хор „Гавриил Музическу“ и струнен квартет „Вочес“ (от 1970 година).

ЯШКАТА ФИЛХАРМОНИЯ „МОЛДОВА“ сътрудничи с множество именити диригенти и солисти. Гастролира с голям успех в редица страни на Европа и извън континента.

ДЖОРДЖЕ ВИНТИЛА получава музикалното си образование в Яшката консерватория

„Джордже Енеску“. Впоследствие усъвършенства своето диригентско майсторство в Ленинградската и Московската консерватория. След завръщането си в Румъния е назначен за диригент и директор на Яшката филхармония и за професор в местната консерватория.

Гастролира в СССР, ЧССР, ФРГ и други. Навсякъде музикалната критика дава най-висока оценка на неговото диригентско изкуство.

